Chemotherapie via draagbare pomp

azdelta

Beste patiënt, beste thuisverpleegkundige

Voor jouw behandeling werd beslist om chemotherapie toe te dienen via een draagbare pomp.

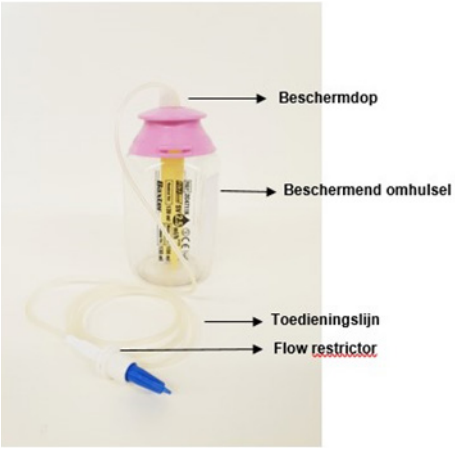
Deze folder biedt jou een eerste antwoord op je vragen. Ook wensen we jouw (thuis)verpleegkundige te informeren over het afschakelen van de pomp en het verwerken van afval. Voor verdere vragen kan je steeds contact met ons opnemen.

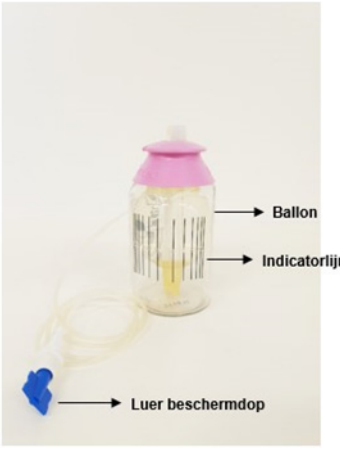
We wensen jou als patiënt een succesvolle behandeling toe.

De artsen en medewerkers van de dienst medische oncologie.

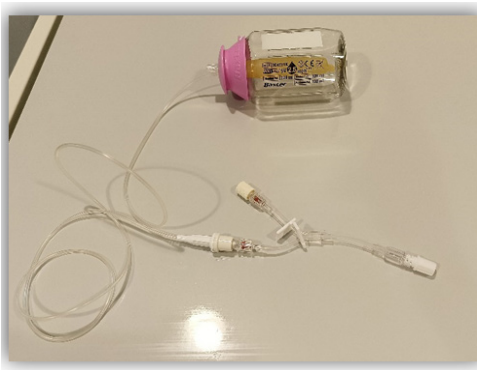
1 Wat?

Een draagbare pomp of elastomeerpomp is een gesloten systeem, met binnenin een ballon die opgevuld wordt met bijvoorbeeld chemotherapie. In AZ Delta verbinden we de toedieningslijn van de pomp met een Y-stukje.

- Ballon: de ballon op de foto is niet gevuld met chemotherapie.
- Beschermdop = ingang: om chemotherapie in te spuiten

Het Y-stukje wordt in het ziekenhuis aangesloten op je katheter. Afhankelijk van de behandeling draag je het pompje 2, 4, 5 of 7 dagen.

Je arts en verpleegkundige zullen jou hier meer uitleg over geven.

2 Afsluiten van de pomp

- **Zie na of de pomp leeg is.** Het is mogelijk dat de pomp enkele uren sneller of trager is ingelopen dan de vooropgestelde tijd.
- **Ontsmet** de handen.
- Trek niet-steriele **handschoenen** aan.
- Zet de **klem** tussen het **Y-stukje en de patiënt** dicht (klem van de katheter).
- Zet de **klem** tussen de **patiënt en de pomp** dicht (op het Y-stukje)

- **Controleer** de insteekplaats op lekken, roodheid en zwelling.
- **Ontsmet** het vrije beentje van het Y-stukje met chloorhexidine 2% in 70% alcohol. Respecteer 15 seconden contacttijd en 15 seconden droogtijd.
- Connecteer de **spoelvloeistof** op het vrije beentje.
- Zet de **klem** tussen het Y-stukje en de patiënt open (klem van de katheter).
- **Spoel pulserend** met 10 ml NaCl 0.9% en sluit af onder positieve druk.
- **Indien een poortkatheter:** verwijder het verband, fixeer de poort. verwijder de naald, je hoort een **klik**!
- **Reinig** de poort indien zichtbaar bevuild en breng een klein verband aan.
- **Indien een PICC** (Perifeer Ingebrachte Centrale Katheter): koppel de pomp met leidingen af.
- **Ontsmet** het aanzetstuk van de katheter.
- Plaats een NIEUW **steriel rood dopje** op de katheter.
- Bij onregelmatigheden/problemen neem dan steeds contact op met het ziekenhuis.

3 Aandachtspunten

- Volgend **materiaal** heb je best steeds beschikbaar: niet-steriele handschoenen, ontsmettingsalcohol, steriele kompressen.

- Je kan ervoor kiezen om het pompje in een **tasje** te dragen, maar je hebt ook de mogelijkheid om de pomp met een touwtje om de nek te dragen. Breng het tasje steeds terug mee naar het ziekenhuis.

- Let erop dat de **leidingen** mooi opgerold in het tasje opgeborgen zitten, zodat je nergens kan aan vast blijven haken.

- **Voorkom bruuske bewegingen**, zodat de naald goed op zijn plaats blijft. Uiteraard is het mogelijk om te sporten, bijvoorbeeld: rustig fietsen of wandelen.

- De **loopsnelheid** van de draagbare pomp wordt aangedreven door je lichaamstemperatuur. De verpleegkundige kan de warmteregelaar die aan de pomp vast zit, vastkleven op de huid. Dit zorgt ervoor dat de pomp geen al te grote temperatuurverschillen moet ondergaan. Ga niet vlakbij een **warmtebron** zitten, **vermijd direct zonlicht en vermijd vrieskou.** In de winter draag je best de pomp zo dicht mogelijk bij je.

- Hou ook rekening met **hoogteverschillen**. Het is belangrijk om het verschil in hoogte tussen de katheter en de pomp zo beperkt mogelijk te houden. Leg het pompje ‘s nachts bij voorkeur naast je in bed of onder jouw hoofdkussen. Liever niet op de grond of op het nachtkastje.

- **Douchen** raden we bij voorkeur af. Het is belangrijk om de pomp en het verband droog te houden. Bespreek de mogelijkheden om te douchen in het ziekenhuis wanneer er om de 7 dagen een nieuwe pomp wordt aangekoppeld.

- Volg de **stand van de pomp** aan de hand van de lijnen. Het is mogelijk dat de pomp enkele uren sneller of trager is ingelopen dan de vooropgestelde tijd. Verwittig in dit geval het ziekenhuis of de thuisverpleegkundige. Het is mogelijk dat je pas na 24 uur een wijziging merkt in de niveau-aanduiding.

4 Een probleem, wat nu?

De toediening door de pomp zal over het algemeen geen problemen geven. Het is immers een gesloten systeem dat in het ziekenhuis aangesloten wordt en dan later, door de thuisverpleegkundige of in het ziekenhuis, weer afgesloten wordt.

Doen er zich toch problemen voor? Blijf rustig en neem contact op met jouw thuisverpleegkundige of het ziekenhuis en probeer zo nodig volgende handelingen uit te voeren in afwachting dat er iemand langskomt.

Er lekt vloeistof!

Lekkage van chemotherapie kan pijn, zwelling, roodheid of branderig gevoel veroorzaken.

Er kan op verschillende plaatsen vloeistof lekken uit het systeem.

Er lekt vloeistof ter hoogte van de naald van de poort of uit het insteekpunt van de PICC-katheter.

- Contacteer onmiddellijk de thuisverpleegkundige of het ziekenhuis.
- Sluit de klem op de leiding.
- Plaats de naald in de poortkatheter **nooit** terug. Of schuif de leiding van de PICC-katheter **nooit** terug in de huid.
- Ontsmet de huid en dek af met een steriel verband.

Er lekt vloeistof ter hoogte van de koppeling van de leidingen tussen je pomp en de katheter.

1. De koppeling is volledig los.

- Contacteer onmiddellijk de thuisverpleegkundige of het ziekenhuis.
- Ontsmet de handen.
- Trek niet-steriele handschoenen aan.
- Sluit de klem op de poort- of PICC-katheter.
- Trek natte kleding uit.
- Reinig de huid met water en zeep.

Vraag aan de thuisverpleegkundige:

- Ontsmet de koppelingen met een alcoholische oplossing.
- Verbind de leidingen opnieuw.

Als er geen thuisverpleegkundige is:

- Wikkel de pomp in een propere doek en stop deze in een plastiek zak. Kom langs op de dienst spoedgevallen.

2. De koppeling is niet volledig los.

- Contacteer de thuisverpleegkundige of het ziekenhuis.
- Ontsmet de handen.
- Trek niet-steriele handschoenen aan.
- Neem een steriel kompres en hou vast onder de koppeling.
- Probeer de koppeling iets vaster te draaien.
- Was de handen.
- Ga na of er nog vloeistof lekt.

Ruim gemorste **chemotherapie** altijd op met **handschoenen** en vochtabsorberende doeken (zoals keukenpapier). Stop deze samen met de handschoenen in de plastiek zak die je meegekregen hebt vanuit het ziekenhuis. De zak dient terug naar het ziekenhuis gebracht te worden. Zie punt 5 risicohoudend medisch afval.

De pomp loopt niet!

Controleer of de klem op de leiding open is en of de leiding niet geknikt is. Als een klem nog dicht staat, zet deze open en ga na of de indicatorring verschuift.

Bij twijfel: leg de pomp op een keukenweegschaaltje en controleer 6 uur later opnieuw.

Neem in elk geval contact op met je thuisverpleegkundige of ziekenhuis.

5 Risicohoudend medisch afval

Alle materiaal dat in contact komt met chemotherapie moet beschouwd worden als risicohoudend medisch afval. Je dient al het afval (leidingen, poortkatheternaald, kompressen, spuiten, handschoenen...) terug te brengen naar het ziekenhuis in twee plastiek gesloten zakken, die door het ziekenhuis werden meegegeven.

Je staat zelf in voor het correct sorteren en verwerken van medisch risicohoudend afval.

Bij mogelijke problemen kan je hiervoor contact opnemen met het ziekenhuis.

6 Vragen?

Bij lekkage van chemotherapie, loskomen van het verband, pomp die niet loopt... of bijkomende informatie kan je steeds contact opnemen met de oncologie-afdeling (dag en nacht/ buiten de kantooruren) of het oncologisch dagziekenhuis (enkel tijdens de week van 8 uur tot en met 17 uur). Bij katheterproblemen kan je terecht bij het katheterteam.

Notities

Contact

Katheterteam AZ Delta
t 051 23 70 14
e katheterzorg@azdelta.be

Dagziekenhuis oncologie Rumbeke
t 051 23 78 25
e planning.dzo.rumbeke@azdelta.be

Dagziekenhuis oncologie Menen
t 056 52 21 74

Dagziekenhuis oncologie Torhout
t 050 23 23 85
e dzh.onco.torhout@azdelta.be

Secretariaat campus Rumbeke en Menen
t 051 23 73 42
e secr.oncologie@azdelta.be

Secretariaat campus Torhout
t 050 23 24 01
e secr.inwendige.torhout@azdelta.be

AZ Delta Deltalaan 1, 8800 Roeselare **t** 051 23 71 11 **e** info@azdelta.be **w** www.azdelta.be
0520 6526-NL **Deze brochure is laatst aangepast op 15/04/2026**